

VAIGUTÄRPENTIN

Koostatud: 11.10.2005
Läbi vaadatud: 20.12.2016
Versioon 5

1 / 8

1. AINE/SEGU NING ÄRIÜHINGU/ETTEVÕTJA IDENTIFITSEERIMINE

1.1	Toote nimetus	Vaigutärpentin
1.1.1	REACH eelregistreerimisnumber	05-2114092031-62-0000
1.2	Aine/segude kasutusala	Lahusti
1.3	Andmed ohutuskaardi tarnija kohta	OÜ KEMET RV Kastani 3, Rapla 79514, Eesti 48 56243 kemet.rv@neti.ee
1.4	Hädaabitelefoni number	
	Häirekeskuse hädaabi telefoninumber	112
	Mürgistusteabekeskuse telefoninumber	16662 (tööpäeviti 9.00-17.00)

2. OHTUDE IDENTIFITSEERIMINE

2.1	Toote klassifikatsioon 1272/2008/EÜ (CLP)	Tuleohtlik vedelik 3 Äge mürgisus (sissehingamisel) 4* Äge (nahakaudne) mürgisus 4* Äge (suukaudne) mürgisus 4* Hingamiskahjustused 1 Silmade ärritus 2 Nahaärritus 2 Naha sensibiliseerimine 1 Ohtlik vesikeskkonnale-kroonilise mürgisuse 2	H226 H332 H312 H302 H304 H319 H315 H317 H411
	67/548/EMÜ (DSD)	Xn, N; R10-20/21/22-36/38-43-51/53-65	
2.2	Mürgistuselemendid 1272/2008/EÜ(CLP)	Vaigutärpentin	
	GHS02-GHS08-GHS07-GHS09		

Tunnussõna

Ettevaatust

Ohulaused

H226 Tuleohtlik vedelik ja aur.
H332 Sissehingamisel kahjulik.
H312 Nahale sattumisel kahjulik.
H302 Allaneelamisel kahjulik.
H304 Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav.

VAIGUTÄRPENTIN

Koostatud: 11.10.2005
Läbi vaadatud: 20.12.2016
Versioon 5

2 / 8

H319 Põhjustab tugevat silmade ärritust.
H315 Põhjustab nahaärritust.
H317 Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni.
H411 Mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime.

Hoiatuslaused

P102 Hoida lastele kättesaamatus kohas.
P260 Tolmu/suitsu/gaasi/udu/auru/pihustatud ainet mitte sisse hingata.
P280 Kanda kaitsekindaid/ kaitserõivastust/ kaitseprille/ kaitsemaski.
P301+310 ALLANEELAMISE KORRAL: võtta viivitamatult ühendust MÜRGISTUSTEABEKESKUSE või arstiga.
P331 MITTE kutsuda esile oksendamist.
P302+352 NAHALE SATTUMISE KORRAL: pesta rohke vee ja seebiga.
P333+313 Nahaärrituse või lööbe korral: pöörduda arsti poole.
P501 Sisu/mahuti kõrvaldada vastavalt kohalikule seadusandlusele.

2.3 Muud ohud

Aine süttib kergesti, põleb. Auru/õhu segu võib moodustada plahvatusliku segu. Orgaaniline materjal (kaltsud, puuvill jms.), mis on ainega läbiimbnud võivad juba toatemperatuuril ise süttida. Võib süttida kokkupuutel lämmastikhappega, eriti aga väävel- ja lämmastikhappe seguga. Aine põlemisel võivad tekkida mürgised gaasid.

2.4 Eripiirangud

Jaemüügipakend peab olema varustatud lastekindla turvakorgiga ja kombitava hoiatusmärgiga nägemiskahjustustega inimeste jaoks.

3. KOOSTIS/TEAVE KOOSTISAINETE KOHTA**3.1 Ained**

Keemiline nimetus:	Tärpentin	
Teised nimetused:	Vaigutärpentin, puidutärpentin	
Keemiline valem:	Põhiline üldvalem: C ₁₀ H ₁₆	
Kontsentratsioon:	>99%	
EC nr.	232-350-7	
CAS nr:	8006-64-2	
Klassifikatsioon:	Tuleohtlik vedelik 3	H226
1272/2008/EÜ (CLP)	Äge mürgisus (sissehingamisel) 4*	H332
	Äge (nahakaudne) mürgisus 4*	H312
	Äge (suukaudne) mürgisus 4*	H302
	Hingamiskahjustused 1	H304
	Silmade ärritus 2	H319
	Nahaärritus 2	H315
	Naha sensibiliseerimine 1	H317
	Ohtlik vesikeskkonnale-kroonilise mürgisuse 2	H411
67/548/EMÜ (DSD)	Xn, N; R10-20/21/22-36/38-43-51/53-65	

VAIGUTÄRPENTIN

Koostatud: 11.10.2005

Läbi vaadatud: 20.12.2016

Versioon 5

3 / 8

3.2 Muu teave

Eelregistreerimise number 05-2114092031-62-0000

4. ESMAABIMEETMED**4.1 Sissehingamine**

Viia kannatanu värske õhu kätte, puhkus, pooleldi istuv asend. Kannatanu vabastada hingamist takistavatest esemetest (nt. kaela ja vöökohta pigistavad rõivaesemed). Vajadusel kunstlik hingamine. Pöörduda arsti poole.

4.2 Sattumine nahale

Eemaldage saastunud riided, loputage nahka suure hulga veega. Saastunud riided on tuleohtlikud. Saastunud riided pesta enne taaskasutust. Konsulterida arstiga.

4.3 Sattumine silma

Viivitamatult loputa silmi rohke veega 15 min. vältel, aegajalt tõstes üles alumist ja ülemist laugu. Kontaktläätsede olemasolul eemalda need kui võimalik. Seejärel pöördu koheselt arsti poole.

4.4 Allaneelamine

EI TOHI ESILE KUTSUDA OKSENDAMIST! Pesta suuõõnt rohke veega. (Mitte anda teadvusetule inimesele midagi suu kaudu.) Pöörduda koheselt arsti poole.

4.5 Olulisemad akuutsed ja hilisemad sümptomid ning mõju

Aurude sissehingamine võib põhjustada hingamisteede ärritust, peapööritust, nõrkust, peavalu, aurud võivad põhjustada uimasust või lämmatada. Aine allaneelamine põhjustab seedetrakti ärritust: iiveldus ja oksendamine, võib põhjustada neerukahjustusi, kesknärvisüsteemi depressiooni, teadvusetus, kooma, surm. Kokkupuutel nahaga võib põhjustada ülitundlikkust. Aine aurude ja aine sattumisel silma võib tekkida punetus, kipitus, pisaratevool.

4.6 Märge igasuguse vältimatu meditsiiniabi ja erikohtlemise vajalikkuse kohta

Aine allaneelamise või allaneelamiskahtluse korral pöörduda koheselt arsti poole. Halva enesetunde puhul või aine sattumisel silma pöörduda arsti poole.

5. TULEKUSTUTUSMEETMED**5.1 Sobivad tulekustutusvahendid**

Pulberkustuti, vahtkustuti, süsinikdioksiid või pihustatud vesi.

5.2 Sobimatud tulekustutusvahendid

Mitte kasutada ainult vett, sest vesi võib laiendada põlemist.

5.3 Eriohud tulekahju korral

Aine ja tema aurud võivad süttida kuumusest ja sädemest. Aurud võivad kanduda süüteallikani ja seejärel leek tulla aurude kaudu tagasi. Kuumenenud mahutid võivad plahvatada. Aine põlemisel eralduvad gaasid võivad olla toksilised.

5.4 Erijuhised

Mahutid tuleb võimalusel eemaldada tulekahju piirkonnast. Mahuteid jahutada veega. Hoiduda paakide otstest eemal. Plahvatusohu tekkides tuleb taanduda ohutusse kaugusesse.

5.5 Erikaitsevahendid tuletõrjujatele

Suruõhu hingamisseade ja täielik kaitseriietus.

6. MEETMED JUHUSLIKU SATTUMISE KORRAL KESKKONDA**6.1 Isikukaitsemeetmed**

VAIGUTÄRPENTIN

Koostatud: 11.10.2005
Läbi vaadatud: 20.12.2016
Versioon 5

4 / 8

Mitte asjasse puutuvad inimesed hoida õnnetuspiirkonnast eemal. Vältida aurude sissehingamist, vältida otsest kokkupuudet ainega, vältida süttimisohtu. Ventileerida, õhutada, hoiduda pealetuult Eemaldada õnnetuspiirkonnast võimalikud süüteallikad. Mitte suitsetada!

6.2 Keskkonnakaitsemeetmed

Peatada leke, isoleerida ohu piirkond. Vältida aine sattumist pinnasesse, kanalisatsiooni, veekogudesse. Reostuse korral informeerida keskkonnakaitset.

6.3 Puhastusmeetmed

Mahavalgunud aine koguda kokku mittepõleva absorbendi (nt. liiv) abil kasutades sädet mitteandvat abivahendit ja ladustada vastavalt märgistatud mahutites.

6.4 Muud meetmed

Toodet sisaldavad jäätmed peab kõrvaldama vastavalt ametivõimude poolt sätestatud viisil (vt. punkt 13). Keskkonnasaastest tuleb kohe teatada kohalikele ametivõimudele, Päästeteenistusele – telefoninumber 112. Kõigi tõrjemeetmete puhul tuleb kasutada piisavaid isikukaitsevahendeid (vt. punkt 8).

7. KÄITLEMINE JA LADUSTAMINE**7.1 Käitlemine**

Hoida eemal süttimisallikatest, mitte suitsetada. Takistada (näiteks maanduse abil) staatilise elektri poolt põhjustatud sädemete tekkimise võimalus. Toote käitlemisel hoolitseda piisava ventilatsiooni eest. Vältida aurude sissehingamist ja kokkupuudet nahaga. Vajadusel kasutada isikukaitsevahendeid. Kasutamisel mitte süüa ja juua. Käsi pesta töövaheaja alguses ja tööpäeva lõpus.

7.2 Ladustamine

Tihedalt suletud ja sildiga varustatud anumates, kaitstuna otsese päikesevalguse eest, hästi ventileeritud ruumis. Hoida eemal toidust, joogist ja soojusallikatest. Vältida sattumist kanalisatsiooni, maapinda ja veekogudesse.

8. KOKKUPUUTE OHJAMINE/ ISIKUKAITSE**8.1 Piirnormid**

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 18.09.2001.a. määrusele „Töökeskkonna keemiliste ohutegurite piirnormid“

Aine	CAS nr.	Normid töökeskkonnas	
		mg/m ³ // ppm - 8h	mg/m ³ // ppm - 15min
Tärpentin	8006-64-2	150 // 25	300 // 50

Aine on naha kaudu kergesti absorbeeruv. Aine on sensibiliseeriv. Põhjamaade okaspuudest toodetud tärpentinil on nahka ärritav toime, monoterpeenidel, välja arvatud 3-kareenil, on see toime väiksem.

8.2 Kokkupuute ohjamine**8.2.1 Kokkupuute ohjamine töökeskkonnas**

Käsitleda vastavalt tööhügieeni ja –ohutuse heale praktikale. Kasutada plahvatuskindlat kohtväljatõmbe ventilatsiooni, mis tagaks aine aurude kontsentratsiooni õhus kehtestatud piirnormi tasemel. Vältida aine sattumist nahale, silma, riiete. Pesta käsi enne joomist, söömist, WC kasutamist. Vajadusel kasutada isikukaitsevahendeid.

8.2.2 Individuaalsed kaitsemeetmed**8.2.2.1 Hingamisteede kaitse**

VAIGUTÄRPENTIN

Koostatud: 11.10.2005
Läbi vaadatud: 20.12.2016
Versioon 5

5 / 8

Tagada piisav ventilatsioon. Vajadusel kasutada hingamisteede kaitsevahendeid. Gaasimask või respiraator (orgaaniliste gaaside filter, tüüp A2). Hingamisteede kaitsevahendit võib korraga maksimaalselt kasutada 2 tundi ja keskkonnas, kus hapniku sisaldus on üle 17 mahu %. Kui hapnikku on vähem, tuleb kasutada hingamisaparaati (suruõhk või värske õhk) Filtrit tuleb vahetada piisavalt tihti.

8.2.2.2 Käte kaitse

Kaitsekindad (näiteks nitrilkummist). Kinnaste ohutu kasutamisaeg (kemikaali tungimise aeg läbi kindamaterjali) > 480 min. Läbiimbumise vältimiseks tuleb kaitsekindaid vahetada regulaarselt.

8.2.2.3 Silmade/näo kaitse

Kasutada liibuvaid kaitseprille või näomaski. Töökeskkonnas peab olema silmade pesemise võimalus ja avariidušid.

8.2.2.4 Naha kaitsmine

Kaitseriietus, vajadusel kemikaalide eest pritsmekindel kaitseriietus.

8.2.3 Kokkupuute ohjamine keskkonnas:

Vältida aine sattumist pinnasesse, kanalisatsiooni, veekogudesse. Vee reostuse korral informeerida keskkonnakaitset.

9. FÜÜSIKALISED JA KEEMILISED OMADUSED

Välimus	Läbipaistev, väheviskoosne vedelik.
Lõhn	Iseloomuliku lõhnaga.
pH	Andmed ei ole kättesaadavad.
Sulamispunkt	-60...-50 °C
Keemispunkt/keemisvahemik	150...180 °C
Leekpunkt	> 32 °C
Isesüttimispunkt	> 220 °C
Plahvatusohtlikkus:	
alumine plahvatuspiir	0,8 mahu %
ülemine plahvatuspiir	6,0 mahu %
Oksüdeerivad omadused	Andmed ei ole kättesaadavad.
Aururõhk	~0,5 kPa 20 °C juures.
Suhteline tihedus	0,85...0,87 g/cm ³ (20 °C)
Lahustuvus:	
vees	Ei lahustu
mujal	Lahustub benseenis, kloroformis, eetris, petrooleetris, õlides

10. PÜSIVUS JA REAKTSIOONIVÕIME**10.1 Reaktsioonivõime****10.2 Keemiline stabiilsus**

Normaaltingimustes stabiilne.

10.3 Ohtlike reaktsioonide võimalikus

Aine laguneb aeglaselt õhu ja valguse toimel, laguproduktid on mürgisemad kui aine ise.

Reageerib ägedalt oksüdeerijatega, halogeenidega, põlevmaterjaliga, mineraalhapestega. Reageerib paljude plastik- kummimaterjalidega.

10.4 Välditavad tingimused

VAIGUTÄRPENTIN

Koostatud: 11.10.2005
Läbi vaadatud: 20.12.2016
Versioon 5

6 / 8

Hoida eemal otsesest päikesevalgusest, süttimisallikatest, liigsest soojusest.

10.5 Välditavad materjalid

Hoida eemal oksüdeerijatest; kaltsiumhüpoklorit, kloor, tinakloriid, halogeenid, mineraalhapped, süttivad materjalid. Aine kahjustab plastikut ja kummi.

10.6 Ohtlikud lagusaadused

Andmed ei ole kättesaadavad.

11. TEAVE TOKSILISUSE KOHTA**11.1 Akuutne mürgisus**

LD₅₀/oraalne/rott >5760 mg/kg

LD₅₀/nahakaudu/küülik = 5010 mg/kg

LC₅₀/inhalatsioonitest/6h/rott = 12 mg/L

11.2 Ärritavad ja söövitavad omadused

Võib põhjustada hingamisteede ja naha ärritust ning silmade tugevat ärritust.

11.3 Sensibiliseerivad omadused

Kokkupuutel nahaga võib põhjustada ülitundlikust.

11.4 Krooniline mürgisus

Korduv või pikaajaline kokkupuude nahaga võib põhjustada naha kuivust.

11.5 Kantserogeensed mõjud

Andmed ei ole kättesaadavad.

12. ÖKOLOOGILINE TEAVE**12.1 Toksilisus****12.1.1 Mürgisus vesikeskonnale**

Mürgisus kaladele: andmed ei ole kättesaadavad.

12.2 Biolagunduvus**12.3 Keemiline lagunemine**

Ei lahustu vees. Laguneb aeglaselt õhu ja valguse toimele, laguproduktid on mürgisemad kui aine ise.

12.4 Bioakumulatsioon

Andmed ei ole kättesaadavad.

12.5 Muu kahjulik toime

On mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist veekeskkonda kahjustavat toimet.

13. JÄÄTMEKÄITLUS**13.1 Toote jäätmed**

Utiliseerida kui kemikaalijäätme piirkondliku kehtiva jäätmeseadusandluse kohaselt. Orgaanilisi lahusteid sisaldavad jäätmed.

13.2 Pakendijäätmed

Pakendeid käidelda kehtiva piirkondliku õigusakti kohaselt. Enne ringlusse suunamist tuleb tagastatav taara korralikult puhastada.

14. VEONÕUDED**14.1 ÜRO number (UN number)**

1299

14.2 ÜRO veose tunnusnimetus

TURPENTINE

VAIGUTÄRPENTIN

Koostatud: 11.10.2005

Läbi vaadatud: 20.12.2016

Versioon 5

7 / 8

14.3	Transpordi ohuklass(id)	3
14.4	Pakendirühm	III
14.5	Keskkonnaohud	jah

15. REGULEERIVAD ÕIGUSAKTID**15.1 Ainete ja segude suhtes kohaldatavad ohutuse-, tervise- ja keskkonnavalased eeskirjad/õigusaktid**

Euroopa Ühenduse määrused: 67/548 EMÜ, 1999/45 EÜ, 1907/2006 EÜ, 1272/2008 EÜ.
EV Kemikaaliseadus ja selle alusel kehtestatud määrused.

16. MUU TEAVE**16.1 Ohutuskardi täiendamisel lisatud, muudetud või kustutatud teave**

Muudetud jaod 1-16.

16.2 Ohutuskardil kasutatud lühendite ja akronüümide selgitus

CLP – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr.1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist.

DSD – Nõukogu direktiiv 67/548 EMÜ, ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta.

16.3 Ohutuskardi koostamisel kasutatud põhiandmete allikad

Määrused, lähteainete tootjate poolt edastatud sertifikaadid ja ohutuskardid ning muu avalik teave <http://echa.europa.eu>

16.4 Ohusümboli sõnaline seletus

Xn	Kahjulik
N	Keskkonnaohtlik

16.5 Riskilause (R- lause) täistekst

R10	Tuleohtlik
R20/21/22	Kahjulik sissehingamisel, kokkupuutel nahaga ja allaneelamisel.
R36/38	Ärritab silmi ja nahka.
R43	Kokkupuutel nahaga võib põhjustada ülitundlikkust.
R51/53	Mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist veekeskkonda kahjustavat toimet.
R65	Kahjulik: allaneelamisel võib põhjustada kopsukahjustusi.

16.6 Ohulausete (H- lausete) täistekst

H226	Tuleohtlik vedelik ja aur.
H302	Allaneelamisel kahjulik.
H304	Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav.
H312	Nahale sattumisel kahjulik.
H315	Põhjustab nahaärritust.
H317	Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni.
H319	Põhjustab tugevat silmade ärritust.
H332	Sissehingamisel kahjulik.
H411	Mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime.

VAIGUTÄRPENTIN

Koostatud: 11.10.2005
Läbi vaadatud: 20.12.2016
Versioon 5

8 / 8

16.7 Täiendav informatsioon

Tärpentin, õli: Terpeenfraktsioonid ja –destillaadid okaspuu puidu ekstraktist, vaigust või puidumassist. Koosnevad peamiselt järgmistest terpeenidest üldvalemiga $C_{10}H_{16}$: alpha- pineen, beta-pineen, -limoneen, 3-kareen, kamfeen. Võivad sisaldada ka muid atsüklilisi, monotsüklilisi või bitsüklilisi terpeene, oksüdeeritud terpeene ja anetooli. Täpne koostis oleneb puhastusmeetodist ning okaspuu vanusest, kasvukohast ja liigist.

Käesolevas dokumendis toodud informatsioon põhineb praegustel teadmistel ja kirjeldab toodet tervisekaitse, tööohutuse ja keskkonnakaitse seisukohast.

Tootja ei vastuta kahjulike mõjude eest, kui toodet ei kasutata sihipäraselt.

Ohutuskaarti ei saa käsitleda kui toote teatud omadusi garanteerivat dokumenti. Toode on ettenähtud kasutamiseks vastavalt kasutusjuhendile.